

Bakteryjna kanciasta plamistość ogórków – *Pseudomonas syringae* pv. *lachrymans* (Shmith et Brayn)

1. Systematyka

Rząd: *Pseudomonadales*
Rodzina: *Pseudomonadaceae*
Rodzaj: *Pseudomonas*

2. Biologia i opis choroby

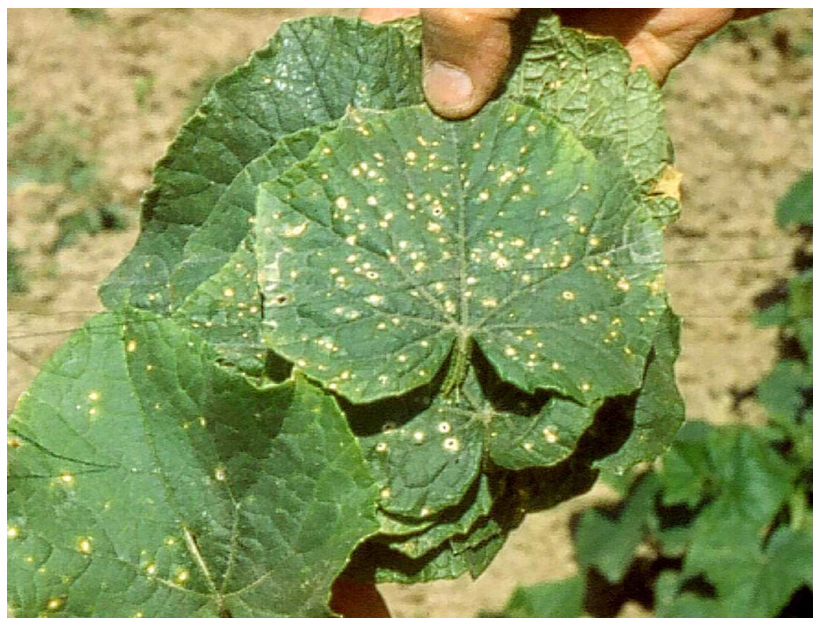
Bakteria atakuje większość roślin dyniowatych, najczęściej obserwowana jest na ogórkach. Sprawca może przetrwać do następnego sezonu na resztkach porażonych roślin oraz na nasionach. Podczas wegetacji rozprzestrzenia się wraz z powietrzem i wodą w okresach opadów deszczu lub deszczowania oraz mechanicznie w czasie zbioru owoców lub prac pielęgnacyjnych. Rozwojowi sprzyja wysoka wilgotność powietrza i długotrwałe zwilżenie liści rosą.

3. Opis uszkodzeń rośliny

Na porażonych liściach ogórków pojawiają się dość liczne, drobne, do 0,5 cm średnicy, początkowo wodniste, kanciaste plamy. W okresach wysokiej wilgotności powietrza w miejscach plam, po dolnej stronie blaszki, zaobserwować można mętne, śluzowate krople wysięku bakteryjnego, charakterystyczne dla chorób wywołanych przez bakterie. W obrębie przebarwień tkanka zamiera i wykrusza się, w wyniku czego powstają dziury otoczone białą obwódką, będące resztkami zaschniętej masy bakterii. Podobne objawy mogą wystąpić także na ogonkach liściowych, pędach i owocach.

Bakteryjna kanciasta plamistość ogórków

Bakteryjna kanciasta plamistość ogórków

4. Metodyka wykonania obserwacji

Pierwsze objawy choroby są już widoczne w fazie 2-3 liści właściwych (skala BBCH 1/13). Obserwacje nasilenia choroby przeprowadzić od fazy rozwojowej (skala BBCH 1/13)

oceniając stopień porażenia liści. Dalsze obserwacje należy prowadzić w okresie wegetacji, do momentu pełnej dojrzałości owoców (skala BBCH 8/85-89). Ocenę porażenia wykonać w 4-5 miejscach plantacji na próbie 50 liści, stosując 6-stopniową skalę porażenia:

0 – brak objawów choroby

1 – 1-3 plamy na liściu (pierwsze objawy chorobowe na roślinie – 1%)

2 – 4 -10 plam na liściu (porażenie od 1% do 6%)

3 – 11-25 plam na liściu (porażenie od 6% do 20%)

4 – 26 -50 plam na liściu (porażenie od 20% do 50%)

5 – >50 plam na liściu (porażenie powyżej 50%)

5. Próg zagrożenia i terminy zabiegów

Zwalczanie jest konieczne niezależnie od nasilenia choroby na plantacjach odmian podatnych. Odmiany odporne na mączniaka rzekomego są bardziej podatne na kanciastą plamistość bakteryjną. Prawidłowa ochrona szczególnie ważna w młodej fazie wzrostu ogórków (skala BBCH 1/13). Chemiczne zwalczanie polega na stosowaniu zapobiegawczo środków miedziowych (skala BBCH 1/12) i kontynuowaniem zabiegów co 7-10 dni do zbiorów z zachowaniem okresu karencji (7 dni). Przestrzegać 2-3 letniej przerwy w uprawie ogórka na tym samym polu. Uprawa gorczycy jako przedplonu ogranicza występowanie choroby.

6. Ocena szkodliwości

Choroba może wyrządzić największe uszkodzenia w młodej fazie wzrostu ogórków (skala BBCH 1/13) i w okresie owocowania (skala BBCH 7/71-79). Po wprowadzeniu do uprawy wielu nowoczesnych odmian ogórków genetycznie odpornych, szkodliwość tej choroby obniżyła się zwłaszcza w uprawach pod osłonami.